

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: B5-71Pc/2/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1522202300
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Kosturková
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2024:1522202300.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava II v konaní pred sudkyňou JUDr. Emíliou Kosturkovou v právnej veci navrhovateľky - oprávnenej: J. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. XX, T., zastúpená splnomocneným zástupcom: W. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. XX, T. a povinného: S. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXX, t. č. v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody, Chorvátska 5, Bratislava, o návrhu oprávnenej na zvýšenie výživného na plnoleté dieťa, o protinávrhu povinného na zníženie výživného na plnoleté dieťa a o návrhu oprávnenej na zrušenie vyživovacej povinnosti, takto

rozhodol:

- I. Súd konanie o zvýšenie výživného zastavuje.
- II. Súd návrh povinného na zníženie výživného zamietal.
- III. Súd počnúc dňom 01.09.2023 ruší vyživovaciu povinnosť povinného: S. P., nar. XX.XX.XXXX, k oprávnenej: J. W., nar. XX.XX.XXXX, určenú rozsudkom Okresného súdu Bratislava V č. k. 22P 47/2009-124 zo dňa 30.06.2009.
- IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1 Návrhom, doručeným pôvodne Okresnému súdu Bratislava V dňa 30.03.2022, sa navrhovateľka (ďalej aj ako "oprávnená") - plnoleté dieťa domáhala vo vzťahu k svojmu otcovi (ďalej aj ako „povinný“) zvýšenia výživného zo sumy 133,- eur mesačne na sumu 250,- eur mesačne od 01.04.2022 s odôvodnením, že navrhovateľka je študentkou 8-ročného gymnázia, chce pokračovať v štúdiu na vysokej škole, otec za takmer 18 rokov o ňu neprejavil žiadny záujem, neposlal jej žiadne darčeky k narodeninám či sviatkom, neprispieval jej na stravu, lieky, ošatenie, krúžky, školské potreby a pod. V rozsudku Okresného súdu Bratislava V č. k. 22P 47/2009-124 zo dňa 30.06.2009 sa otec zaviazal prispievať na výživu navrhovateľky sumou vo výške 133,- eur mesačne, od r. 2009 navrhovateľka ani raz nepožiadala o zvýšenie výživného, vyživovaciu povinnosť si otec začal plniť až v septembri 2021, dovtedy si svoju vyživovaciu povinnosť neplnil.

2 Vo vyjadrení k návrhu na začatie konania, ktoré bolo doručené súdu dňa 10.05.2022, otec uviedol, že nesúhlasí s podaným návrhom a žiada, aby súd znížil jeho vyživovaciu povinnosť k navrhovateľke na sumu 33,- eur s odôvodnením, že jeho životná situácia sa od r. 2009 zhoršila o 201%, je osobou v živých trestných konaniach, ktoré nechce akceptovať žiaden nový zamestnávateľ, v dôsledku čoho prichádza o príjem, voči jeho osobe je vedených viacero exekučných konaní, nie je vlastníkom žiadnej nehnuteľnosti, nemá žiadny príjem, nepoberá žiadne dávky v hmotnej núdzi.

3 V doplňujúcom podaní, doručenom súdu dňa 30.09.2022, navrhovateľka uviedla, že so znížením výživného nesúhlasí, podľa jej vedomostí má otec na svoje meno založený účet v zahraničnej banke, z ktorého nepravidelne posielal výživné od marca 2022 vo výške 133,- eur, pracuje v zahraničí ako professional fitness trainer a profi tennis trainer. Ďalej uviedla, že je študentkou 8-ročného gymnázia,

budúci rok bude maturovať, pripravuje sa na štúdium na vysokej škole, nemá žiadny príjem, žije s matkou v spoločnej domácnosti, nosí okuliare a kontaktné šošovky, má problémy s kolenami. Výdavky na domácnosť vyčíslila nasledovne: nájomné za byt - 200,- eur mes., úver - 145,15 eur mes., elektrina - 36,- eur mes., internet (UPC) - 28,- eur mes., plyn - 22,- eur štvrťročne, telefón - 60,- eur mes. (30,- eur navrhovateľka a 30,- eur matka), antikoncepcia - 31,- eur mes. (19,- eur navrhovateľka a 12,- eur matka), školské obedy - 35 - 40,- eur mes., vreckové - 100,- eur mes., výživové doplnky - kolagén - 35,- eur mes., šošovky + roztok - 24,- eur mes., okuliare - jednorázovo cca 280,- eur, hygienické potreby a drogéria - 110 - 120,- eur mes., jedlo - 300,- eur mes.; výdavky na školu v septembri 2022 boli v sume cca 243,- eur a pozostávali z týchto položiek: knihy, obedy, divadlo, ZRPŠ, školské potreby; navrhovateľka 2 x ročne absolvuje dentálnu hygienu, š čím sú spojené výdavky (1 sedenie cca 70 - 80,- eur). Otec jej na bežnom výživnom dlhuje sumu vo výške 8 246,- eur (trestný rozkaz vydaný Okresným súdom Bratislava V sp. zn. 1T 14/2018 zo dňa 26.02.2021) a od augusta 2018 do augusta 2021 jej dlhuje z titulu neuhradeného výživného sumu vo výške 4 921,- eur.

4 V e-mailovom podaní, doručenom súdu dňa 04.10.2022, otec na výzvu súdu uviedol, že nemá žiaden príjem, nepoberá dávky v hmotnej núdzi, sú voči nemu vedené exekučné konania v radoch tisícok eur a že nastupuje na výkon trestu odňatia slobody v trvaní 5 rokov a 4 mesiace, pričom zotrval na svojom návrhu na zníženie výživného, nakoľko navrhovateľka brigáduje a je sebestačná.

5 Na základe dožiadania Okresného súdu Bratislava V vykonal dňa 28.03.2023 Okresný súd Banská Bystrica výsluch otca v ÚVTOS Banská Bystrica, Komenského 7, Banská Bystrica, ktorý uviedol, že pred nástupom na výkon trestu odňatia slobody nebol zamestnaný, z predchádzajúcich zamestnaní (napr. japonská reštaurácia na nábreží C. v T., firma S. v J.) bol prepustený kvôli negatívnej reklame na internete kvôli jeho trestnému stíhaniu, nebol ani SZČO, nebol evidovaný na úrade práce, lebo má dlhy v Sociálnej poisťovni a na zdravotnom poistení cca 38.000,- eur, chodieval na brigády, od štátu nepoberal žiadne dávky ani príspevky od prepustenia z výkonu väzby od 18.12.2015 doposiaľ. Ďalej uviedol, že je zdravý, nemá žiadnu inú výživovú povinnosť, má plnoletú dcéru R. O., vo výkone trestu mal minulý mesiac čistý príjem 19,90 eur, bol obvinený z úmyselného trestného činu podvodu, má absolvovanú strednú priemyselnú školu s maturitou, nikdy však v tomto odbore nepracoval kvôli profesionálnej hokejovej kariére, ktorá trvala do r. 2008, pracoval v gastronómii a službách, robil fitness trénera - inštruktora na Slovensku, čašníka a v upratovacej službe a v týchto oblastiach si aj hľadal zamestnanie. Potvrdil, že má vedený účet v zahraničnej banke kvôli početným exekúciám, aby mohol platiť výživné na dcéru, potvrdil, že má psa shiba-inu s tým, že jeho mesačné výdavky spojené s jeho chovom sú vo výške cca 40,- eur mesačne a delí si ich so svojou partnerkou na polovicu. Platí výživné na navrhovateľku vo výške 133,- eur mesačne, častokrát si kvôli tomu musel požičiavať peniaze od svojich známych a rodiny, prostriedky na svoju obživu si zabezpečoval brigádami, väčšinou vo veľkoskladoch, nevlastní žiadne nehnuteľnosti ani hnutelné veci vyššej hodnoty, ohľadom výdavkov na domácnosť do nástupu na výkon trestu uviedol, že s partnerkou boli dohodnutí, že jej bude prispievať sumou vo výške 200,- eur mesačne, ktoré mu požičiavala jeho sestra, iné výdavky v podstate nemá, nevlastní ani auto, nemá vodičské oprávnenie, na dovolenky nechodí, ošatenie si nekupuje, niektoré veci má od synovca, voľnočasové aktivity sú pes a turistika. Podľa otca má navrhovateľka vysoký štandard, pravidelne podstupuje botoxové kúry, vo výkone trestu jeho príjem nepresiahne 20,- eur mes. netto počas celej doby výkonu trestu, matka navrhovateľky na neho podala trestné oznámenie za omeškané výživné na navrhovateľku od 01.12.2022 do 31.01.2023, hoci už bol vo výkone trestu od 28.11.2022.

6 Otec vo všetkých svojich podaniach zotrval na svojom návrhu na zníženie výživného, žiadal, aby súd návrh na zvýšenie výživného zamietol a aby súd konal a rozhodol bez jeho prítomnosti.

7 Podaním, doručeným súdu dňa 28.06.2024, navrhovateľka vzala späť návrh na zvýšenie výživného s odôvodnením, že ukončila denné štúdium k 31.08.2023, pričom na pojednávaní konanom dňa 17.07.2024 navrhovateľka v nadväznosti na späťvzatie svojho návrhu na zvýšenie výživného uviedla, že sa domáha aj zrušenia výživovacej povinnosti otca ku dňu 01.09.2023, nakoľko je schopná sama sa živiť.

8 Uznesením č. k. B5-71Pc 2/2022-228 zo dňa 17.07.2024 súd pripustil zmenu návrhu na začatie konania tak, že ďalej bude konať aj o návrhu oprávnenej na zrušenie výživovacej povinnosti.

9 Výzvou zo dňa 04.07.2024, doručenou otcovi dňa 10.07.2024, súd, v zmysle § 29 ods. 3 CMP, vyzval otca, aby v lehote 5 dní od doručenia výzvy oznámil súdu vážne dôvody, pre ktoré nesúhlasí so

späťvzatím návrhu na zvýšenie výživného s tým, že v opačnom prípade bude mať súd za to, že nemá námietky a že so späťvzatím návrhu na začatie konania súhlasí. Zároveň súd vyzval otca, aby v rovnakej lehote oznámil súdu, či aj naďalej trvá na jeho návrhu na zníženie výživného zo dňa 10.05.2022, alebo či podaný návrh berie späť.

10 Podľa § 29 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), navrhovateľ môže počas konania zobrať návrh na začatie konania späť, a to celkom alebo sčasti. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

11 Podľa § 29 ods. 3 CMP, súd konanie nezastaví, ak niektorý z účastníkov so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí.

12 Keďže na výzvu súdu otec v súdom určenej lehote, ale ani ku dňu vydania tohto rozhodnutia nezareagoval, teda neoznámil súdu vážne dôvody, pre ktoré nesúhlasí so späťvzatím návrhu na zvýšenie výživného, súd rozhodol tak, že konanie o zvýšenie výživného v zmysle vyššie citovaných ustanovení zastavil.

13 Vykonaným dokazovaním súd zistil nasledovné: rozsudkom Okresného súdu Bratislava V č. k. 22P 47/2009-124 zo dňa 30.06.2009 bola schválená rodičovská dohoda o zvýšení výživného na vtedy maloleté dieťa J. W., nar. XX.XX.XXXX, zo sumy 2.000,- Sk mesačne na sumu 133,- eur mesačne od 01.02.2009. V tej dobe bola matka rozvedená, bez ďalších vyživovacích povinností, poberala peňažný príspevok za opatrovanie svojej starej matky vo výške 167,20 eur mesačne, otec bol rozvedený, mal jednu ďalšiu vyživovaciu povinnosť k dcére R. W., nebol v pracovnom pomere ani v evidencii úradu práce, brigádne pracoval v reštaurácii B. G. R. a mesačne zarábal cca 700,- eur, maloletá J. W., bola vtedy vo veku necelých šesť rokov a navštevovala predškolské zariadenie.

14 Z pripojeného spisu Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 17P 53/2015 súd zistil, že rozsudkom č. k. 17P 35/2015-109 zo dňa 09.03.2016 súd zamietol návrh otca na zníženie výživného na vtedy maloleté dieťa J. W.. V tej dobe matka osobný stav nezmenila, nepribudla jej žiadna nová vyživovacia povinnosť, vlastné bývanie nemala, s maloletou žila u svojich rodičov, bola zamestnaná na T. H., kde jej priemerný čistý mesačný zárobok predstavoval za rok 2014 823,17 eur, za rok 2015 867,29 eur a za január 2016 792,16 eur, v živnostenskom ani v obchodnom registri evidovaná nebola, iné štátne dávky, než prídavok na dieťa vo výške 23,52 eur, jej neboli vyplácané. Otec podával návrh v čase výkonu väzby v Rakúsku, podľa lustrácie v evidencii ZVJS od 12.03.2015 vykonával väzbu pre Okresný súd Bratislava IV, sp. zn. 0Tp 154/2012, od 21.08.2015 je proti otcovi ako obvinenému vedené trestné konanie na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 3T 106/2015 - podľa správy uvedeného súdu bol otec zadržaný na základe medzinárodného zatýkacieho rozkazu vo Viedni dňa 18.12.2014 a dňa 12.03.2015 odovzdaný na Slovensko, kde je stíhaný pre zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, 3 písm. a) Tr. zákona a rovnakého dňa bol aj vzatý do väzby. Otec v uvedenom období nebol v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nebol ani vedený ako poberateľ štátnych sociálnych dávok, podľa vlastného vyjadrenia je dvakrát rozvedený, mal jednu ďalšiu vyživovaciu povinnosť k dcére R. W., nar. XX.XX.XXXX, bol nemajetný, má ukončené stredoškolské vzdelanie s maturitou, od roku 2009 je nezamestnaný. Navrhovateľka - vtedy ešte maloletá J. W., bola vo veku dvanásť rokov, bola žiačkou primy osemročného štátneho gymnázia na H. ul. v T., pre zdravotný stav nemala trvalo zvýšené náklady na výživu, od februára 2016 chodila na volejbal s mesačným poplatkom 65,- eur.

15 V čase podania návrhu na zvýšenie výživného na súd bola navrhovateľka vo veku XX,X roka, bola študentom J., H. X, T. (od 01.09.2015 do 01.06.2023), stredoškolské štúdium ukončila vykonaním maturitnej skúšky dňa 01.06.2023, žila s matkou v byte na adrese R. XX, T., podľa vlastného vyjadrenia od septembra 2023 je schopná sama sa živiť, nakoľko odvtedy až doposiaľ žije a pracuje v zahraničí.

16 V čase podania návrhu na zvýšenie výživného na súd bol otec nezamestnaný, nepoberal žiadne štátne sociálne dávky, nebol evidovaný v evidencii príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny ako uchádzač o zamestnanie, nebol evidovaný v živnostenskom ani v obchodnom registri, podľa vlastného vyjadrenia nemá žiadne zdravotné obmedzenia ani iné vyživovacie povinnosti, je nemajetný, zadĺžený viacerými exekúciami, na svoju obživu si občasne brigádnicke privyrábal, vykonával aj činnosť profesionálneho fitness trénera/inštruktora. Z lustrácie otca v ZVJS vyplýva, že od 28.11.2022 ku dňu vyhlásenia tohto rozsudku sa otec nachádza vo výkone trestu odňatia slobody (do 28.03.2028, Okresný

súd Zvolen, sp. zn. 5T 154/2018) - aktuálne v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody, Chorvátska 5, Bratislava (ďalej aj ako „ÚVTOS Bratislava“), z predloženého potvrdenia ÚVTOS Bratislava zo dňa 02.05.2024 má súd za preukázané, že počas výkonu trestu bol pracovne zaradený od 11.01.2023 do 14.03.2023, od 22.03.2023 do 18.04.2023 a od 08.06.2023 až doposiaľ, s výškou čistej mesačnej mzdy: v 01/2023 - 41,32 eur, 02/2023 - 129,44 eur, 03/2023 - 59,72 eur, 04/2023 - 32,25 eur, 05/2023 - 0,- eur, 06/2023 - 188,69 eur, 07/2023 - 274,23 eur, 08/2023 - 264,76 eur, 09/2023 - 217,69 eur, 10/2023 - 262,19 eur, 11/2023 - 215,74 eur, 12/2023 - 187,05 eur, 01/2024 - 213,19 eur, 02/2024 - 204,59 eur a 03/2024 - 222,38 eur; z otcovej mzdy sú vykonávané zrážky výživného na navrhovateľku. Z lustrácie otca v Sociálnej poisťovni zo dňa 10.09.2024 má súd za preukázané, že otec je ku dňu vyhlásenia tohto rozsudku pracovne zaradený v ÚVTOS Bratislava s tým, že v 04/2024 vymeriavací základ predstavoval 254,42 eur, v 05/2024: 243,35 eur, v 06/2024: 266,53 eur a v 07/2024: 197,77 eur. V trestnom konaní, vedenom Okresným súdom Bratislava IV, sp. zn. 3T 106/2015, bol otcovi uložený trest odňatia slobody v trvaní od 28.03.2028 do 25.12.2031.

17 Podľa § 78 ods. 1 veta prvá zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

18 Podľa § 78 ods. 3 zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

19 Od posledného určenia (zvýšenia) doterajšieho výživného na navrhovateľku, ku ktorému došlo v júni 2009, uplynulo viac 15 rokov, pričom od posledného skúmania pomerov v konaní o návrhu otca na zníženie výživného (sp. zn. 17P 35/2015) uplynulo viac ako 8 rokov. Navrhovateľka, ktorá bola v tom čase predškôľčkou a následne stredoškôľčkou, je v súčasnosti už plnoletá a od septembra 2023 je podľa vlastného vyjadrenia schopná sama sa živiť. Do ukončenia stredoškôľského štúdia, t.j. do 31.08.2023, žila s matkou, ktorá v celom rozsahu zabezpečovala odôvodnené potreby maloletej. Otec na výživu navrhovateľky prispieval nepravidelne, presnejšie povedané svoju vyživovaciu povinnosť k navrhovateľke otec dobrovoľne dlhodobo neplní.

20 Súd má za to, že najneskôr začatím stredoškôľského štúdia v septembri 2015 nastala u navrhovateľky podstatná zmena pomerov predstavujúca nárast jej nárokov na zabezpečovanie základných potrieb, a to predovšetkým v súvislosti so vzdelávaním na strednej škole - osemročnom gymnáziu. Výdavky na uspokojovanie odôvodnených potrieb navrhovateľky sa primeraným spôsobom zvýšili aj jej fyzickým a psychickým vyspievaním, ako aj postupným všeobecným nárastom životných nákladov za uvedené obdobie. S pribúdajúcim vekom sa zmenil aj okruh záľub a záujmov navrhovateľky, tiež spôsob aktívneho vyplnenia voľného času, ktoré si vyžadujú primerané finančné výdaje.

21 Otec - povinný je od roku 2009 nezamestnaný, v súčasnosti vykonáva právoplatne uložený niekoľkoročný trest odňatia slobody, má iba jednu vyživovaciu povinnosť, je nemajetný, osobný stav nezmenil, nové vyživovacie povinnosti mu nepribudli, trvalo zvýšené výdavky spojené s nepriaznivým zdravotným stavom nemá.

22 Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

23 Podľa § 62 ods. 2 veta prvá zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

24 Podľa § 62 ods. 4 veta prvá zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

25 Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

26 Takýmito výdavkami rodiča sú napr. dobrovoľné finančné záväzky voči právnickým či fyzickým osobám (pôžičky, úvery, leasingy), ako aj exekúcie v dôsledku neplnenia si týchto finančných záväzkov, alebo súdom určených povinností.

27 Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

28 Odôvodnené potreby oprávneného (dieťaťa) zahŕňajú jednak potreby základné: stravovanie, ošatenie, hygiena, školské výdaje, cestovné do školy, pomerná časť nákladov za bývanie, poplatky spojené s príležitostnou liečbou a pod., ako aj potreby v širšej miere prispievajúce k rozvoju osobnosti mladého človeka: kultúra, šport, mimoškolské aktivity, záujmy, záľuby, dovolenky atď., to všetko v závislosti od veku.

29 Schopnosti a možnosti povinného (rodiča) sú dané nielen jeho preukázanými zárobkovými pomermi, ale tiež všetkými ďalšími príjmami, najvyššie dosiahnutým vzdelaním, praxou, odbornosťou, pracovným zaradením, rozsahom a druhom vykonávanej pracovnej aktivity, vekom, zdravotným stavom, počtom vyživovacích povinností a pod. U osôb samostatne zárobkovo činných je to aj ich kreativita, flexibilita, miera pracovného nasadenia, schopnosť presadiť sa v konkurencii a v neposlednom rade rozsah a druh predmetu podnikania zapísaného v živnostenskom liste alebo predmetu činnosti firmy zapísanej v obchodnom registri.

30 Povinnosťou každého rodiča je nielen na výživu svojho nezaopatreného dieťaťa prispievať, ale ho riadne aj užiť, a to aj na úkor svojich vlastných potrieb. Akékoľvek zníženie výživného na dieťa nie je v jeho záujme, nakoľko znamená istý pokles jeho životnej úrovne.

31 V prípade, že na strane povinného rodiča nastane zmena pomerov trvalého alebo dlhodobého charakteru, ktorá nebola vyvolaná úmyselne, resp. nevznikla jeho subjektívnym zavinením, súd prehodnotí výšku určeného výživného a rozhodne v súlade s preukázanými zmenenými pomermi tohto rodiča. Takouto zmenou je predovšetkým odchod do starobného dôchodku, kedy sa jediným príjmom rodiča stáva starobný dôchodok, invalidizácia či dlhodobé alebo trvalé zhoršenie zdravotného stavu rodiča majúce za následok stratu jeho spôsobilosti vykonávať dovtedajšie povolanie a s tým spojené výrazné zníženie jeho príjmu, alebo aj zvýšenie nákladov na vlastnú obživu (za lieky, diétne stravovanie, kompenzačné pomôcky) či pribudnutie ďalších vyživovacích povinností a pod.

32 V danom prípade sa otec domáha zníženia svojej vyživovacej povinnosti k navrhovateľke z dôvodu, že odkedy ukončil výkon trestu odňatia slobody (r. 2009) si nedokázal nájsť stále zamestnanie, pričom od r. 2022 je znova vo výkone trestu odňatia slobody, v dôsledku čoho má obmedzené zárobkové možnosti.

33 Na margo uvedeného súd uvádza, že pokiaľ otec mal sťaženú možnosť uplatnenia sa v pracovnom procese pre záznamy v registri trestov, stalo sa tak jeho subjektívnym zavinením, ktoré nemôže byť zohľadňované v prospech jeho požiadavky na zníženie vyživovacej povinnosti k navrhovateľke.

34 Otec disponuje stredoškolským odborným vzdelaním s maturitou, má teda základné predpoklady pre výkon aj odbornej práce a to, že ho v praxi nevyužíva, je zapríčinené iba jeho vlastným zavinením. Súd má za to, že na strane otca nenastala žiadna trvalá či aspoň dlhodobá zmena pomerov, kedy by mu zdravotný stav spôsobil úplnú stratu alebo obmedzenie jeho doterajšej spôsobilosti pre zárobkovú činnosť. Otec je v produktívnom veku (XX rokov), z hľadiska veku nie je na trhu práce diskvalifikovaný. Jeho celkové možnosti a schopnosti pre plnenie si vyživovacej povinnosti k navrhovateľke ostali nezmenené a na tom nemení nič ani tá skutočnosť, že od 28.11.2022 je opätovne vo výkone trestu odňatia slobody, v ktorom by mal byť až do 25.12.2031. Sťaženie pracovného uplatnenia v dôsledku záznamov v registri trestov ako aj obmedzenie zárobkových možností v dôsledku výkonu trestu odňatia slobody si otec spôsobil vlastným zavinením a aj z toho dôvodu nie je možné považovať jeho návrh na zníženie vyživovacej povinnosti k navrhovateľke za dôvodný.

35 V uvedených súvislostiach súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 236/2018 zo dňa 20.02.2019, v ktorom sa uvádza nasledovné: Pri uplatnení princípu potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné oprávnenej osobe súd neprihliada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potenciálnych príjmov, to znamená

príjmov, ktoré povinný (potenciálne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Tento princíp sa uplatňuje aj vtedy, keď povinný svojím konaním berie na seba neprimerané majetkové riziká, zahŕňajúce aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, prípadne vedie až k strate jeho príjmu a tým aj k strate možnosti platiť výživné. Na zníženie (stratu) príjmu povinného súd prihliada len v prípade jednoznačného preukázania takého dôležitého dôvodu, ktorý vznikol objektívne bez zavinenia povinného. Obdobné negatívne dopady na možnosť platiť výživné, aké má konanie povinného, ktorým sa sám bez vážneho dôvodu (nie v dôsledku objektívnych príčin ním nezavinených), vzdal doterajšieho výhodnejšieho zamestnania (s vyšším príjmom) a zamenil ho za zamestnanie menej výhodné, kde dosahuje nižší príjem (§ 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine), má úmyselné protiprávne konanie povinného majúceho znaky trestnej činnosti, za ktoré bol vzatý do väzby a následne mu bol súdom uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, pri výkone ktorého došlo k poklesu alebo až strate jeho príjmov. Aj v takom prípade je namieste uplatnenie princípu potenciality príjmov. Skutočnosť, že takýmto konaním sa povinný vzdal objektívnej možnosti platiť výživné, nemôže byť na úkor oprávneného.

36 Čo sa týka samotnej navrhovateľky, jej nároky na výživu od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca stúpli primerane k uplynulej dobe tak, ako už bolo vyššie uvedené. Za odôvodnené potreby oprávnenej - navrhovateľky súd považuje pomernú časť (v rozsahu 1/2) nákladov na bývanie - 106,50 eur mes., elektrina - 20,- eur mes., UPC - 14,05 eur mes., plyn - 5,- eur mes., telefón - 30,- eur mes., antikoncepcia - 19,- eur mes., výživové doplnky - kolagén - 35,- eur mes., šošovky + roztok - 24,- eur mes., jedlo - min. 200,- eur mes., ako aj výdavky týkajúce sa štúdia na strednej škole, výdavky na voľnočasové aktivity (kino, divadlo, výlety a pod.), oblečenie, obuv či zdravotnú starostlivosť (napr. dentálna hygiena). Výdavok na úver v sume 145,15 eur nemožno považovať za odôvodnený výdavok navrhovateľky, nakoľko ide o výdavok jej matky. Uvedené výdavky sú podľa názoru súdu primerané veku navrhovateľky a z neho odvodeným potrebám, ako aj jej zdravotnému stavu a preto súd, aj s ohľadom na zistené pomery navrhovateľky v rozhodnom období (do 31.08.2023) návrh otca na zníženie výživného, v intenciách vyššie uvedeného, zamietol ako nedôvodný.

37 Podľa § 78 ods. 1 veta druhá zákona o rodine, okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

38 Plnenie vyživovacej povinnosti rodiča voči dieťaťu je zákonom obmedzená do času, kým dieťa je schopné samo sa živiť. Podľa citovanej právnej úpravy nemá pre trvanie vyživovacej povinnosti význam tá skutočnosť, že dieťa nadobudlo plnoletosť. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom trvá po dobu, ktorá sa v jednotlivých prípadoch odlišuje. Medzi rozhodujúce faktory na strane dieťaťa patrí jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť zamestnať sa a uspokojovať samostatne svoje potreby. V individualizovanom rámci určovania zániku vyživovacej povinnosti neprichádza do úvahy akékoľvek zovšeobecňovanie, ale práve naopak, súdy sú povinné pri posudzovaní a hodnotení zákonom ustanovených východísk postupovať v každom špecifickom prípade vždy diferencovane a bez striktného zotrvávania v určitých hraniciach.

39 Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že navrhovateľka nadobudla schopnosť samostatne sa živiť ukončením prípravy na budúce povolanie a síce ukončením stredoškolského štúdia. V zmysle súdnej praxe sa za sústavnú prípravu na povolanie považuje štúdium na strednej škole alebo vysokej škole dennou formou až do získania vysokoškolského vzdelania II. stupňa. Zároveň však nemožno spravodlivo žiadať, aby sa dieťa hneď nasledujúci deň po ukončení štúdia zamestnalo alebo vykonávalo inú zárobkovú činnosť. Nie je samozrejme vylúčené, že dieťa bezprostredne po ukončení štúdia do práce nastúpi a je schopné samostatne sa živiť, každý jeden prípad je však potrebné posudzovať individuálne. Dieťaťu musí byť poskytnutý primeraný čas na to, aby si po ukončení štúdia mohlo nájsť vhodné zamestnanie.

40 V danom prípade súd považuje zrušenie vyživovacej povinnosti ku dňu 01.09.2023 za primerané, keďže navrhovateľka mala po ukončení stredoškolského štúdia poskytnutý dostatočný časový priestor (3 mesiace) na nájdenie vhodného zamestnania, čo sa jej podľa vlastného vyjadrenia aj podarilo a od septembra 2023 je navrhovateľka schopná sama sa živiť, preto súd rozhodol tak, že zrušil vyživovaciu povinnosť otca k navrhovateľke počnúc dňom 01.09.2023.

41 O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd dospel k záveru, že nebol dôvod odchyliť sa od tohto základného pravidla o trovách v mimosporovom konaní, nezistiac žiadne osobitné okolnosti, ustanovené ako výnimky v § 53, § 54 a § 55 CMP (osobitné typy konaní, zavinenie trov účastníkom, ktorý mal v konaní nejakú povinnosť, resp. výnimočné zohľadnenie princípu spravodlivosti s ohľadom na okolnosti prípadu) a vzhľadom na výsledok konania by ani nebolo spravodlivé, aby niektorému z účastníkov súd nárok na náhradu trov konania priznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 127 ods. 1, 2 CSP, (1) ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie: a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis. (2) Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva, v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP, odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Odvolanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona /zákon NR SR č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok/ a požadovať splnenie nároku z exekučného titulu.